



Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

F: 01 433 10 31

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 510-28/2019/3

Ljubljana, 15.2.2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi državne sekretarke na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eve Štravs Podlogar na šesti Evropski konferenci prijateljev industrije »Friends of Industry«, Pariz, Francija 18. decembra 2018 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14 in 55/17), je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o udeležbi državne sekretarke na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eve Štravs Podlogar na šesti Evropski konferenci prijateljev industrije »Friends of Industry«, Pariz, Francija 18. decembra 2018 – predlog za obravnavo

**Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR**

Priloga:

- Poročilo o udeležbi državne sekretarke na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eve Štravs Podlogar na šesti Evropski konferenci prijateljev industrije »Friends of Industry«, Pariz, Francija 18. decembra 2018 – predlog za obravnavo

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Generalni sekretariat Vlade RS,
- Urad Vlade RS za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Klavdija Eržen, vodja kabineta ministra, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
18. decembra 2018 je v Parizu potekalo šesto srečanje skupine držav članic "Prijatelji industrije" v formatu ministrov držav članic, pristojnih za industrijo, ki je bilo posvečeno pripravi prihodnje industrijske strategije. Srečanje je vodil francoski minister za gospodarstvo, Bruno Le Maire. Države članice so ponovile svoja že znana stališča ter menile, da je skrajni čas za pripravo ustrezne prihodnje dolgoročne industrijske strategije, za ustrezen odziv EU na ostro globalno konkurenco. Države članice so kot glavne izzive identificirale spretnosti, digitalizacijo, nižje cene energentov, spodbujanje inovacij, poglobitev enotnega trga, razvoj, prevzem novih tehnologij, spodbujanje nastanka celotnih vrednostnih verig, itd. Opozorile so na pomanjkanje konkurence v nekaterih sektorjih ter na potrebno ustrezno ukrepanje. Opozorile so na probleme EU, kot so omejen dostop do surovin, do podatkov, do enotnega trga. Zavzele so se za krepitev vloge Sveta za konkurenčnost v zvezi s tem, za močan sistem upravljanja industrijske strategije, prav tako pa so opozorile na pomen vloge EK.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
Gradivo nima večjih finančnih posledic na državni proračun. Stroški se krijejo iz proračunskih postavk proračunskega uporabnika, iz katerega so člani delegacije.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnost občin, - delovanje občin, - financiranje občin 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. 	
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	NE
Skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) sodelovanje javnosti pri sprejemu predloga sklepa ni potrebno.	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Zdravko Počivalšek
MINISTER

Poročilo o udeležbi državne sekretarke na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eve Štravs Podlogar na šesti Evropski konferenci prijateljev industrije »Friends of Industry«, Pariz, Francija 18. decembra 2018

Državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eva Štravs Podlogar se je 18. decembra 2018 udeležila šeste Evropske konference prijateljev industrije »Friends of Industry«, ki je potekala v formatu ministrov držav članic, pristojnih za industrijo, posvečeni pripravi prihodnje industrijske strategije.

Srečanje je vodil francoski minister za gospodarstvo, Bruno Le Maire. Države članice so ponovile svoja že znana stališča ter menile, da je skrajni čas za pripravo ustrezne prihodnje dolgoročne industrijske strategije, za ustrezen odziv EU na ostro globalno konkurenco. Države članice so kot glavne izzive identificirale spretnosti, digitalizacijo, nižje cene energentov, spodbujanje inovacij, poglobitev enotnega trga, razvoj, prevzem novih tehnologij, spodbujanje nastanka celotnih vrednostnih verig, itd. Opozorile so na pomanjkanje konkurence v nekaterih sektorjih, v zvezi s čimer je potrebno ustrezno ukrepanje. Opozorile so na probleme EU, kot so omejen dostop do surovin, do podatkov, do enotnega trga. Zavzele so se za krepitev vloge Sveta za konkurenčnost v zvezi s tem, za močan sistem upravljanja industrijske strategije, prav tako pa so opozorile na pomen vloge Evropske komisije. Francija je pripravila tudi deklaracijo (v prilogi 1), ki jo je predhodno usklajevala z državami članicami. Deklaracijo je podpisalo 18 držav članic (FR, AT, HR, CZ, FI, DE, EE, HZ, IT, MT, PL, RO, SK, ES, EE, LV, LU, NL), med njimi pa ni Slovenije, ker je ves čas usklajevanj skupaj s tistimi državami članicami, ki k deklaraciji niso pristopile opozarjala, da je besedilo prepodrobno, preobsežno in prejudicira pogajanja, ki so v teku v zvezi s prihodnjim večletnim finančnim okvirjem ter v zvezi z izborom prednostnih strateških vrednostnih verig v okviru Foruma za pomembne projekte skupnega evropskega interesa (IPCEI).

Slovenija meni, da doseganje zastavljenih ciljev zahteva transformacijo industrije s spremembami na številnih področjih, vključno z novimi poslovnimi modeli. V Sloveniji so se že začele priprave na novo industrijsko strategijo po letu 2020 v sodelovanju z deležniki, ki so potrdili, da so glavni izzivi na ravni EU tudi glavni izzivi Slovenije. Prihodnja industrijska strategija mora temeljiti na omejenem številu glavnih ciljev, pri tem sedaj veljavni 20% EU cilj proizvodnih dejavnosti v BDP na ravni EU ostaja relevanten še naprej, vendar bo potrebna nadgradnja upoštevajoč storitveni sektor.

V zaključku se je francoski minister za gospodarstvo Bruno Le Maire zahvalil udeležencem za sodelovanje na konferenci. Poudaril je, da se je potrebno sestajati na ministrski ravni ter zagotoviti izvajanje sprejetih sklepov. Strokovnjakom je naložil nadaljnjo dodelavo in usklajevanje priporočil deklaracije. Ukrepati je potrebno hitro, da bi izboljšali politike s ciljem prehiteti Kitajsko ter tako zaščititi nove tehnologije. Izrazil je zadovoljstvo z dogovorom o evropskem mehanizmu za nadzor tujih naložb. Po njegovem mnenju moramo biti ofenzivni, da bi lahko financirali inovacije in razvoj novih tehnologij. Ravnovesje med zaščito in inovacijami je namreč zelo pomembno.

Priloga 1

Prevod končne (s strani 18 DČ podpisane) verzije Deklaracije

6. Konferenca prijateljev industrije **Paris, 18. december 2018**

Industrija je ključno gibalno rasti. Je hrbtenica evropskega gospodarstva in njegove dolgoročne konkurenčnosti. V Evropi je v njej zaposlenih okoli 32 milijonov ljudi, še dodatnih 30 milijonov ljudi pa v sektorjih, povezanih z industrijo.

Naša industrija se spopada z vse ostrejšo konkurenco drugih večjih gospodarskih blokov, ki razvijajo svoje proaktivne industrijske strategije. Svetovno trgovinsko okolje je trenutno v težavah, evropsko industrijo pa pestijo vse bolj protekcionistični trgovinski ukrepi tretjih držav.

Evropska industrija je dejansko na razpotju. Delovati moramo hitro, da ohranimo njeno konkurenčnost, in pri tem upoštevati energetske prehode na varno, trajnostno nizkoogljično in krožno gospodarstvo ter digitalno preobrazbo industrije.

1/ Pozivamo k novemu političnemu zagonu v korist industrije na evropski ravni za spopadanje s temi izzivi

Kot je navedeno v sklepih Sveta za konkurenčnost, ki so bili sprejeti med avstrijskim predsedovanjem, mora Evropska unija (EU) sprejeti celotno vizijo za svojo industrijsko politiko, da bi okrepila svojo strateško avtonomijo in se spopadla z glavnimi izzivi, ki so pred njo, kot so prehod na digitalno, varno, trajnostno nizkoogljično in krožno gospodarstvo v skladu s Pariškim sporazumom na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, strateški dostop do surovin in energetskih surovin ter dostopne cene energije.

Industrijska strategija naj upošteva potrebo po ponovni industrializaciji in razlike v razvoju industrije med državami članicami. Zato naj ponuja instrumente, prilagojene potrebam industrijskih panog in regij, ter tako izboljša konkurenčnost celotne Unije.

Prepoznavanje strateških vrednostnih verig EU je pomemben prvi korak k ustvarjanju pogojev, ki so ugodni za inovacije, naložbe in razvoj vodilnega položaja evropske industrije med svetovnimi vrednostnimi verigami.

2/ Naše ambicije za odločno industrijsko politiko temeljijo na štirih ciljih

- **Cilj 1:** Doseči, da nova Evropska komisija takoj po svojem oblikovanju predlaga ambiciozno in celovito industrijsko strategijo, ki temelji na prednostnih ciljih, ki naj bi jih dosegli do leta 2030 kot del dolgoročne strategije EU. Taka strategija bo spodbudila vse evropske politike in oddelke Evropske komisije, da prispevajo k zmanjšanju regulativne obremenitve za evropsko industrijo, predvsem mala in srednje velika podjetja (MSP) ter mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, in izboljšajo njeno konkurenčnost. **Taka industrijska strategija naj vključuje mehanizem spremljanja na podlagi kazalnikov.**
- **Cilj 2:** V okviru dela strateškega foruma za pomembne projekte skupnega evropskega interesa **do začetka leta 2019 prepoznati evropske strateške vrednostne verige** in dati prednost tistim, ki so najbolj neposredno povezane z izboljšanjem svetovne produktivnosti, bojem proti podnebnim spremembam in krepitvijo tehnološkega razvoja, vključno z električnimi baterijami, povezanimi in avtonomnimi vozili, polprevodniki, kibernetično varnostjo, superračunalniki, robotiko, nizkoogljično proizvodnjo jekla,

nizkoogljičnimi industrijskimi postopki, obnovo in gradnjo neto ničenergijskih stavb, pomorsko industrijo in vesoljem.

- **Cilj 3: Aktivirati vse evropske politike**, ki prispevajo k industrijski konkurenčnosti, in razviti **namenske akcijske načrte za vsako od ugotovljenih strateških vrednostnih verig**. Taki akcijski načrti, ki so lahko zasnovani kot industrijski programi (na primer evropski program za razvoj obrambne industrije ali osnutek programa za digitalno Evropo), naj vključujejo:
 - **politike** na področjih konkurence, raziskav in inovacij, na digitalnem področju, področjih obrambe, enotnega trga, razvijanja in spodbujanja evropskih norm in standardov, regionalnega razvoja, mednarodne trgovine, energije in trajnostnega razvoja, davkov in veščin;
 - **finančna orodja in določbe**, kot so naslednji večletni finančni okvir, predvsem financiranje raziskav, razvoja in inovacij, okvir pomembnih projektov skupnega evropskega interesa (IPCEIs), program InvestEU, strukturni skladi.
- **Cilj 4: Okrepiti horizontalno vlogo Sveta za konkurenčnost, da bo postal resnično prečno telo, namenjeno usmerjanju evropskih politik, ki prispevajo k industriji**, z vključevanjem industrijske konkurenčnosti v vse sestave Sveta. Taka okrepitev upravljanja naj se doseže z natančno določitvijo pristojnosti tega Sveta in vzpostavitev ustreznega pripravljalnega postopka, v katerega naj se vključi skupina na visoki ravni za konkurenčnost in rast.

3/ Zavezani smo prispevati konkretne predloge, da bo prihodnja Evropska komisija dosegla te strateške cilje

Naši predlogi se bodo nanašali predvsem na teme:

- konkurenca in državna pomoč: preučiti možnosti za razvoj evropskih pravil, ki veljajo za konkurenco in državno pomoč:
 - i. preučiti okvir državnih pomoči za boljše vključevanje nedelovanja trga in ustvarjanje pozitivnih zunanjih učinkov (inovacije, okolje), da bi spodbudili konkurenčnost evropske industrije na mednarodni ravni;
 - ii. prilagoditi okvir pomembnih projektov skupnega evropskega interesa (IPCEI) industrijski resničnosti, na primer tako, a) da se v smernicah ICPEI natančno opredelijo upravičeni stroški prve uporabe v industriji; b) da se poenostavijo in pospešijo postopki pridobivanja dovoljenj;
- **konkurenca in protimonopolna politika**: preučiti možnosti za razvoj protimonopolnih pravil, ki bodo boljše upoštevala mednarodne trge in konkurenco pri analizi združitve;
- revolucionarne inovacije: v okviru Evropskega sveta za inovacije pripraviti predloge za financiranje in upravljanje projektov na evropski ravni v povezavi s pobudami na nacionalni ravni v vseh industrijskih panogah;
- električna vozila: preučiti pogoje za razvoj evropske dodane vrednosti na svetovnem trgu električnih vozil;
- **umetna inteligenca**: krepiti evropske raziskave, razvoj in inovacije na tem področju, da bi se lahko spopadli z vse večjo konkurenco na svetovnem trgu;

- ključne tehnologije: v industrijsko strategijo vključiti, poleg pristopa na podlagi strateških vrednostnih verig, močne razsežnosti ključnih spodbujevalnih tehnologij, ki "spreminjajo pravila igre" ter imajo velik vpliv na industrijske procese in vedenje potrošnikov.

Priloga: glavna industrijska vprašanja evropskih politik

a) Evropska unija mora razviti svoje zmogljivosti za spodbujanje raziskav, razvoja in inovacij v naslednjem večletnem finančnem okviru.

Glede na vse večjo konkurenco, predvsem s strani Azije in Združenih držav, naj se naslednji evropski proračun usmeri k splošnemu cilju krepitve konkurenčnosti industrije Evropske unije. Inovacije morajo biti jasna prednostna naloga novega finančnega okvira EU, z evropskim proračunom za raziskave, razvoj in inovacije ter osredotočenostjo na prodorne inovacije, prek pobude za podporo globokotehnološkimi (Deep Tech) projektom, ki bodo evropskim vrednostnim verigam zagotovili konkurenčno prednost.

- Izvesti Evropski svet za inovacije pri uporabi Sklepov Evropskega sveta, sprejetih 28. junija 2018. S proaktivno in prožno izbiro projektov in načini vodenja ter pristopom "projektnega portfelja" naj bi zagotovil evropsko podporo revolucionarnim inovacijam, kot so umetna inteligenca, kibernetna varnost, baterije, mikroelektronika, tehnologije distribuirane knjige transakcij in industrija 4.0. Ta načela bo v letu 2019 treba preskusiti kot del vzpostavljenega pilotnega projekta.
- Vključiti močno industrijsko razsežnost v program Obzorje Evropa z osredotočanjem na uporabo v industriji, trajnostno industrijo in ključne spodbujevalne tehnologije.
- Podpreti rast zagonskih podjetij in izboljšati dostop MSP do programa Obzorje Evropa in vseh evropskih inovacijskih programov s poenostavitvijo operativnih predpisov glede evropskih razpisov za projekte in s krepitvijo lokalne podpore MSP prek evropskih omrežij.
- Zagotavljati vzajemnost pri dostopu do tujih javnih raziskovalnih programov, da se evropskim podjetjem omogoči dostop do njih, tako kot evropski programi financiranja raziskav, razvoja in inovacij omogočajo dostop neevropskim akterjem.
- Ohranjati podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada in Evropskega socialnega sklada+ za vse vrste podjetnikov in področja, kot so inovacije, infrastruktura podatkov, povezljivost, industrijska preobrazba, prehod na čisto energijo, podnebni ukrepi, zelena delovna mesta in digitalne spretnosti. V zvezi s tem naj se še naprej izvaja zamisel o strategijah za pametno specializacijo.

b) Politika konkurence mora spodbujati nastanek strateških vrednostnih verig.

Evropska unija mora oblikovati evropsko industrijsko politiko, ki spodbuja nastanek glavnih gospodarskih akterjev, ki so ob enakih pogojih konkurenčni v svetovnem merilu, in pri tem varuje evropske potrošnike. Medtem ko se velike sile ne obotavljajo z zaščito svojih nacionalnih prvakov, mora Evropa v svoji politiki konkurence upoštevati razvoj svetovnega konkurenčnega okolja z vidika naložb, trgovine in industrije.

- Omogočiti financiranje vrednostnih verig, opredeljenih na Strateškem forumu za pomembne projekte skupnega evropskega interesa, s prenovo izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa leta 2020, kar je uporaben instrument za podporo industrijskih vrednostnih verig in krepitev strateške avtonomije EU. V ta namen se lahko pregleda obstoječi okvir pomembnih projektov skupnega evropskega interesa zaradi povečanja učinkovitosti postopkov, predvsem v zvezi s sofinanciranjem iz instrumentov EU, roki za odobritev, postopki prigrisatve, določbami o prigrisatvi za referenčne zneske.
- Treba je preučiti možnost izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa na teh področjih: učinkovita, povezana in varna mobilnost, električna oprema, nizkoogljična proizvodnja jekla, nizkoogljični industrijski postopki, obnova in gradnja neto ničenergijskih stavb, mehanika in mehatronika, mikroelektronika, trajnostni vodik, bioindustrija, aditivna proizvodnja, obnova stavb za izboljšanje energetske učinkovitosti, proizvodnja in shranjevanje trajnostnih in obnovljivih virov energije, vesoljska industrija, pomorska industrija, zdravstvo, podatkovno gospodarstvo in kibernetna varnost.
- Izvesti primerjalno oceno politik konkurence in nadzornih mehanizmov za državno pomoč tretjih držav do prve polovice leta 2020, da se:
 - i. preučijo prilagoditve evropske politike konkurence, da bo lahko omogočila nastanek evropskih akterjev v mednarodnem merilu;
 - ii. okrepijo pravila v sporazumih o prosti trgovini zaradi omejevanja subvencij in protikonkurenčnih praks tretjih držav, ki lahko škodijo evropskim podjetjem.

c) Evropska unija mora prilagoditi svojo trgovinsko politiko, da zaščiti svojo strateško avtonomijo

Evropska unija mora še naprej braniti na pravih temelječo, odprto in vzajemno koristno trgovino ter pri tem krepiti orodja, ki jih ima na voljo, da zagotovi enotne pogoje delovanja za evropska podjetja in njihove konkurente iz tretjih držav ter zaščiti svoje strateške industrijske panoge.

- Podpreti modernizacijo STO, okrepi na pravih temelječ večstranski sistem trgovanja in izboljšati preglednost, predvidljivost in stabilnost v trgovinskih odnosih, se boriti proti škodljivim trgovinskim praksam ter upoštevati upravičene potrebe držav v razvoju, zlasti manj razvitih držav.
- Okrepi prizadevanja za krepitev izvajanja pravil trgovanja, ki jih je izpogajala Evropska unija, in enotnih pogojev delovanja v trgovinskih odnosih ter z domačimi ukrepi spodbujati koristi, ki nastanejo za domača podjetja na podlagi sporazumov o prosti trgovini.
- Doseči, da Svet in Evropski parlament do sredine leta 2019 sprejmeta predlagano uredbo o učinkovitejšem spremljanju tujih neposrednih naložb v Evropi zaradi varnosti in javnega reda.
- Nadalje preučiti zakonodajni predlog na področju javnega naročanja v skladu s sklepi Evropskega sveta, sprejetimi 22. marca 2018.

d) Evropska unija mora prilagoditi svojo energetska politiko, da podpre prehod industrije v varno, trajnostno in energijsko učinkovito nizkoogljično gospodarstvo.

Evropska unija ima vodilno vlogo pri urejanju področij energije in podnebja, kar pomembno vpliva na evropsko industrijo. Vzporedno pa ima evropska industrija ključno vlogo pri energetskega prehodu. Energetski prehod v varno, trajnostno, energijsko učinkovito in nizkoogljično gospodarstvo je izziv in obenem priložnost za konkurenčnost in inovativnost Evrope v prihodnosti. Evropa mora uporabiti energetski prehod kot vzvod za industrijsko učinkovitost.

- Do prve polovice leta 2019 razviti akcijski načrt za podporo energijsko intenzivnim energijskim panogam, da se zagotovita njihov prehod v varno, trajnostno in nizkoogljično gospodarstvo in njihov položaj v svetovnem konkurenčnem okviru, ter pri tem zagotoviti enotne pogoje delovanja pri cenah energije in uskladiti nacionalne energetske politike.
- Okrepiti prizadevanja na področju raziskav in inovacij ter jih usmeriti v nove tehnologije za zmanjševanje emisij iz industrijskih postopkov, kot so uporaba in shranjevanje cementa in jekla, vključno z zajemanjem ogljikovega dioksida, in v nove trajnostne alternativne materiale.
- Preučiti gospodarsko izvedljivost različnih mehanizmov za vključevanje ogljika, katerih cilj je vzpostavitev enotnih pogojev delovanja v svetovnem merilu z vidika stroškov in regulativnih omejitev v zvezi z emisijami ogljika.
- Razviti smernice o državni pomoči, ki na nacionalni ravni omogočajo zadostno nadomestilo posrednih stroškov, povezanih s sistemom EU za trgovanje z emisijami. Ob upoštevanju, da je evropski zakonodajalec od držav članic zahteval sprejetje takih ukrepov zaradi izoginitve selitvi virov CO₂, je pomembno tudi preučiti, in sicer na podlagi morebitnega pregleda, kot ga predvideva direktiva EU ETS, možnosti za nadaljnjo uskladitev nacionalnih ureditev glede nadomestila posrednih stroškov v izogib izkrivljanju konkurence na evropskem trgu. Poleg tega je treba preučiti nenadna povečanja stroškov gospodarske dejavnosti in mehanizme za preprečevanje prekomernih nihanj cen pravic do emisij.
- Podpreti določbe, ki omogočajo sklenitev dolgoročnih pogodb med proizvajalci in industrijskimi porabniki elektrike, v okviru pogajanj o osnutku ureditve na področju električne energije v svežnju ukrepov za čisto energijo, da se industriji zagotovi konkurenčen in predvidljiv dostop do električne energije.

e) Evropska unija mora pospešiti razvoj evropske digitalne ponudbe in njeno sprejetje v podjetjih, predvsem MSP.

Evropska unija si mora s podpiranjem razvoja digitalne ponudbe zagotoviti tehnološko neodvisnost in ustvariti svetovne referenčne akterje. Obenem mora digitalno preobrazbo načinov industrijske proizvodnje, zlasti pri MSP, pospremiti s programom financiranja digitalne preobrazbe MSP.

- Hitro izvesti evropsko strategijo o umetni inteligenci, ki jo bo treba uskladiti z nacionalnimi strategijami, in zagotoviti:
 - i. pomembne naložbe, vključno s programoma Obzorje Evropa in Digitalna Evropa;
 - ii. odprto politiko o javnih in zasebnih podatkih, ki spodbuja inovacije.

- Usmeriti program Digitalna Evropa, zlasti v zvezi z okvirom programa Obzorje Evropa, tako da bo prednostno podprl pridobivanje rešitev, ki jih razvijejo evropske industrijske panoge, kot so superračunalniki in robotika.
- Poskrbeti, da digitalna transformacija MSP postane prednostna naloga evropskih programov financiranja po letu 2020 (sredstva kohezijske politike, COSME, Obzorje Evropa, Invest EU, Digitalna Evropa).
- Podpreti izjeme pri dodeljevanju državne pomoči za digitalizacijo MSP pri reviziji Uredbe o splošnih skupinskih izjemah v skladu s pravili o državni pomoči.

f) Okrepiti je treba evropsko razsežnost politik za razvoj spretnosti, ki jih potrebuje industrija prihodnosti.

Evropa ima usposobljeno delovno silo, kar ji daje konkurenčno prednost pred drugimi svetovnimi gospodarskimi območji. Danes se spopada z dvojnimi izzivi, in sicer kako obdržati svoje talente na svojem ozemlju in poskrbeti za prilagajanje ravni spretnosti razvoju evropske industrije s pojavom umetne inteligence in novih tehnologij. V tem smislu je treba okrepiti evropski pristop k spretnostim.

- Močnejše se zavzemati za uporabo Evropskega socialnega sklada kot vira financiranja razvoja digitalnih spretnosti.
- Okrepiti program Erasmus in v okviru njega vajeništvo.
- Spodbujati doživljenjsko učenje z razvijanjem ukrepov za izboljšanje nadaljnega usposabljanja v življenjskem ciklu v sodelovanju z zasebnim sektorjem, usposobljenosti profesorjev in učnega osebja ter opreme poklicnih šol.

g) Okrepiti je treba poudarek na MSP prek namenskega evropskega programa politike MSP, ki vključuje ukrepe:

- Omogočati lažje sodelovanje MSP na svetovnih trgih in v svetovnih vrednostnih verigah.
- Spodbujati rast MSP, da se občutno poveča število malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v Evropi.
- Pregledati in izboljšati regulativne vidike v zvezi z MSP, oceniti vpliv evropskih in nacionalnih predpisov in poglobiti znanje o tujih regulativnih okvirih.
- Izvajati ukrepe, da se zagotovijo ustrezne informacije in preprost dostop do financiranja za MSP.
- Razviti evropsko politiko internacionalizacije MSP, usklajeno z državami članicami, da se povečajo izvozne zmogljivosti MSP in število izvoznih MSP.
